Universitatea „Petre Andrei" din Iași

Comisia de etică universitară

Hotărâre de principiu

Hotărâre nr. 7 din data de 29.01.2026

Comisia de etică universitară, în componența stabilită prin Decizia Rectorului nr. 64/17.12.2024, și în cvorum legal, prin Președinte: Lector univ. dr Cristi Danileț; Membri: Lector univ. dr. Narcisa-Gianina CARANFIL, Lector univ. dr. Constantin ILAȘ, Ruxandra CALFA – studentă, Delia SANDU – studentă,

Având în vedere că pentru soluționarea unor sesizări adresate comisiei de etică s-a ridicat problema competenței acestei comisii de a analiza eventualele abateri comise pe grupurile de whatsapp din care fac parte studenții,

Ținând cont că, potrivit art. 163 din Legea nr. 199/2023 a învățământului universitar și art. 42 alin. (5) din Codul de etică și deontologie universitară al UPA Iași, printre atribuțiile comisiei intră și acelea de a urmări respectarea codului, respectiv realizarea de activități de prevenire a încălcării normelor din această categorie,

S-a reunit în ședința din data de 29 ianuarie 2026 pentru a decide în principiu cu privire la competența comisiei de a analiza abaterile de etică și deontologie universitară comise prin mesaje trimise pe grupurile studenților de pe rețelele de socializare online.

MOTIVE:

1. Studenții din cadrul UPA Iași fac parte din diverse grupuri pe rețele de socializare. Unele dintre aceste grupuri au legătură directă cu universitatea: sunt înființate de șeful de an pe baza datelor puse la dispoziție de secretariatul facultății/universității, reunesc doar studenți și, uneori, cadre didactice, sunt folosite pentru a discuta aspecte legate de desfășurarea activităților universitare. Comunicarea este facilă, rapidă și utilă.

2. Libertatea de exprimare este un drept fundamental (art. 10 par. 1 din CEDO și art. 30 alin. 1 din Constituție). Dar acesta nu este absolut, ci are unele limite (art. 10 par. 2 CEDO și art. 30 alin. 6 din Constituție). Printre limite este și demnitatea persoanei, văzută atât ca *onoare* – adică sentimentul personal de auto-prețuire), cât și ca *reputație* – adică imaginea de care se bucură cineva în rândul publicului. Demnitatea persoanei este o valoare ocrotită de Constituția României (art. 1 alin. 3) și de Codul civil (art. 72). Așadar, **libertatea de exprimare poate fi exercitată cât timp nu aduce atingere demnității unei persoane.**

3. Comisia constată că normele de etică și deontologie universitară constituie o **obligație**, și nu o facultate pentru studenți. Această obligație este înscrisă atât în reglementări naționale (Legea învățământului universitar nr. 199/2023, Codul drepturilor și obligațiilor studentului, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 4394/2024), cât și în reglementări proprii (Cartea universitară a UPA Iași, în versiunea din 19 mai 2025 și Codul de etică și deontologie universitară, aprobat de senatul Universității „Petre Andrei" din Iași la data de 28 mai 2024), după cum urmează:

3.1. Studenții fac parte din *comunitatea universitară* (art. 14 alin. 1 din lege), astfel că trebuie să respecte îndatoririle din lege și din cartă (art. 14 alin. 3 din lege). Din Carta universitară face parte Codul de etică și deontologie universitară (art. 15 alin, 2 lit. b din și art. 18 din lege). În Cod se înscriu conduitele inacceptabile a membrilor comunității (art. 18 lit. b din lege). Sunt considerate abateri de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane *„abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație*" (art. 168 alin. 4 lit. b din lege).

3.2. Studenții au obligația de a respecta prevederile codului de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior (art. 18 alin. 1 lit f din Codul drepturilor și obligațiilor studentului).

3.3. Codul de etică și deontologie universitară la nivel UPA Iași face parte din Carta UPA (art. 24 din cartă). Unul dintre principiile de etică universitară este respectarea drepturilor și libertăților membrilor din comunitatea universitară (art. 5 lit. j din Cod). Când este vorba de demnitatea umană, normele de etică și deontologie presupun *abținerea de la agresiuni verbale* (art. 48 alin. 4 lit. c din Cod).

3.4. În cadrul UPA Iași în mod expres *sunt interzise atingerile aduse onoarei, reputației și demnității persoanelor din propria instituție și alte instituții universitare (art. 26 din Cod) și sunt excluse umilirea, disprețul sau intimidarea, precum și acțiunile ce constituie atacuri la persoană* (art. 27 alin. 1 și 2 din Cod).

3.5. Tocmai de aceea *trebuie sancționate jignirile și orice comportamente care ating demnitatea ori creează o atmosferă intimidantă, ostilă, degradantă, umilitoare sau ofensatoare îndreptat împotriva unei persoane* (art. 28 lit. b și c din Cod).

4. Comisia mai constată că respectarea normelor de etică și deontologie universitară se impune inclusiv atunci când studenții folosesc platformele de socializare, pentru următoarele argumente:

4.1. Regulamentul UE privind serviciile digitale din anul 2022 stabilește cu caracter de principiu că tot ceea ce este ilegal în offline este ilegal și în online (Preambul, pct. 12).

4.2. Carta universitară se aplică în tot spațiul universitar (art. 15 din lege). Este considerat spațiu universitar și *mediul online*, constând în platformele sau grupurile utilizate pentru activitățile didactice și extracurriculare și de cercetare organizate în cadrul instituției de învățământ superior" (art. 13 teza a doua din lege). *În orice*

împrejurare, membrii universității au îndatorirea de a respecta etica profesională, așa cum e descrisă în Codul de etică (art.37 lit. b din Carta UPA).

5. Din aceste argumente rezultă că **atât în mediul offline, cât și în cel online respectarea regulilor de etică și deontologie universitară este o obligație a studenților atât timp cât este vorba de activități universitare și comunitatea universitară.** Ca urmare, această obligație se referă și la grupurile de discuții care folosesc diverse platforme de socializare online.

6. Comisia remarcă că, indiferent de setările de confidențialitate, grupurile de discuții de pe platformele de socializare – de tip *facebook, whatsapp* sau *telegram* – constituie un *spațiu public* în sens juridic, ceea ce impune o mai mare atenție asupra modului de comunicare. Oricum, este de reținut că la nivelul UPA Iași, normele de etică și deontologie trebuie respectate atât în medii publice, cât și în medii private – sintagma „în orice împrejurare" menționată în Carta UPA fiind foarte clară în acest sens. Evident, în mediul digital, caracterul public al grupului (chiar restrâns) amplifică potențialul de afectare a reputației.

7. Pentru atenționarea membrilor cu privire la aspectele de mai sus, Comisia sugerează că, în descrierea grupurilor de discuții, administratorul să menționeze că este vorba de un grup universitar, supus regulilor de etică și deontologie ale UPA Iași. Răspunderea pentru respectarea regulilor rămâne însă una individuală, indiferent de mențiunile făcute de administratorul grupului, căci nimeni nu poate invoca drept scuză necunoașterea legii.

8. În mod evident și pentru aceleași argumente, constatările de mai sus se impun și pentru grupurile de discuții care reunesc alte categorii de persoane ce fac parte din comunitatea universitară, cum sunt grupurile alcătuite exclusiv din cadrele didactice sau grupurile studenților din care fac parte și cadrele didactice.

PENTRU ACESTE MOTIVE:

În temeiul dispozițiile cuprinse în art. 42 alin. (5) lit. a) și lit. f) din Codul de etică și deontologie universitară aprobat de Senatul Universității „Petre Andrei" din Iași la data de 28 mai 2024, respectiv în art. 17 alin. (2) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea comisiei de etică, aprobat de Senatul Universității „Petre Andrei" din Iași la data de 2 octombrie 2025,

În unanimitate, Comisia de etică universitară a UPA Iași,

H O T Ă R Ă Ș T E:

În mediul *online*, la fel ca cel *offline*, respectarea regulilor de etică și deontologie universitară constituie o obligație pentru membrii comunității universitare atât timp cât este vorba de activități universitare.

Administratorii fiecărui grup de discuții găzduit de o platformă online care reunește membri ai comunității universitare vor menționa în descrierea sa că este vorba de un *„grup universitar, supus regulilor de etică și deontologie ale UPA Iași".*

Prezenta hotărâre se va publica pe site-ul Universității „Petre Andrei" Iași la rubrica Universitate-Organizare-Comisia de etică.

Adoptată la data de 29.01.2026.

Semnează:

Președinte – Lector univ. dr. Cristi Danileț:

Membru – Lector univ. dr. Narcisa-Gianina CARANFIL:

Membru – Lector univ. dr. Constantin ILAȘ:

Membru – Ruxandra CALFA, studentă:

Membru – Delia SANDU, studentă:

Avizează:

Dana Larisa Drugă – avocat UPA

Red. CD, 23.02.2026